

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.II.38.097/2018/9.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Kalas Tibor előadó bíró
 . Márton Gizella bíró

A felperes: Felperes neve
(**címe**)

A felperes képviselője: . Farkas Ádám ügyvéd
(**cím**)

Az alperes: Egyenlő Bnásmód Hatóság
(1013 Budapest, Krisztina körút
39/B.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: esélyegyenlőségi ügyben hozott
közigazgatási határozat
felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú bíróság határozata: övárosi Törvényszék
102.K.700.470/2018/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 102.K.700.470/2018/8. számú ítéletét helybenhagyja;
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A másodfokú eljárás alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes az EBH/168/1/2018. számú eljárásban meghozott határozatában a felperes kérelmét, melyet a ... Kft.-vel (a továbbiakban: légitársaság) szemben terjesztett elő az egyenlő bánásmód követelményének megsértése tárgyában, elutasította.

Határozatának indokolása szerint a felperes kérelmében arra hivatkozott, hogy testmagassága miatt, egészségügyi okból kizárólag az ún. nagy lábterű ülőhelyen tud utazni a bepanaszolt légitársaság által üzemeltetett repülőgépen, s ezért a szolgáltatásért extra felárat kellett fizetnie. A problémáját több alkalommal is jelezte az eljárás alá vont légitársaság ügyvezetésének, azonban megkeresésére választ nem kapott. Az alperes a kérelmet érdemben vizsgálta és az ügyfelek nyilatkozatai, valamint a becsatolt iratok alapján azt állapította meg, hogy a kérelem nem alapos. Hivatkozott az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8., 9. és 10. §-aira, valamint 30. § (3) bekezdésére. Megállapította, hogy a felperes által hivatkozott körülmények és tulajdonságok védett tulajdonságnak minősülnek, utalva a hatósági Tanácsadó Testület állásfoglalására. Mindez az jelentette, hogy alperesi eljárás alapját az átlagon felüli testmagasság védett tulajdonságként történő elfogadása képezte. Az alperes ugyanakkor sem a jogellenes elkülönítés, sem a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, sem pedig a közvetett hátrányos megkülönböztetés tekintetében nem találta megalapozottnak a felperes kérelmét. A jogellenes elkülönítés tekintetében arra hivatkozott, hogy annak fennállása fogalmilag kizárt, mert a felperes szándéka éppen abban rejlett, hogy nagyobb lábterű ülésen foglalhasson helyet, mivel számára - elmondása alapján - egészségügyi okokból azok a helyek a megfelelők. Tekintve, hogy a felperes szabad elhatározásából szeretett volna nagyobb lábterű ülőhelyen helyet foglalni, így a jogellenes elkülönítés nem merülhet fel. Az alperes szerint a felperest nem érte közvetlen hátrányos megkülönböztetés sem, mivel vele kapcsolatban a szolgáltatás nyújtását nem tagadták meg, s nem is mellőzték. A szolgáltatás és annak díjai a légitársaság honlapján mindenki számára elérhetőek, tehát mindenki rendelkezik az azok igénybevételéhez szükséges információkkal. Az alperes kiemelte, hogy a légitársaság nem nyújtott eltérő szolgáltatást a felperes számára védett tulajdonságával összefüggésben, ugyanis a nagyobb lábterű ülőhelyet azok vehetik igénybe, akik kifizetik a díját, tehát mindenkinek lehetősége van arra, hogy díj ellenében azokon helyet foglaljon. Az átlagosnál magasabb utas vagy a repülést a gép ablakából szemlélő utas számára egyaránt opció a felár fizetése ellenében igénybe vett kényelmi szolgáltatás. Hivatkozott arra is, hogy hátrányként nem értékelhető az a körülmény, mely szerint a kényelmesebb, nagyobb lábterű ülőhelyért a kérelmezőnek az utazáskor többletdíjat kell fizetnie. Az alperes nem állapította meg a felperes közvetett hátrányos megkülönböztetését sem, mivel megítélése szerint az a körülmény, hogy a nagyobb lábterű ülőhelyek díj ellenében vehetők igénybe, az átlagosnál nagyobb testmagassággal rendelkező személyeket nem hozza hátrányosabb helyzetbe a velük összehasonlítható helyzetben levő személyekhez képest.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [2] A felperes keresetében az alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte. A kereset a határozat felülvizsgálatára és megváltoztatására irányult az Ebktv. 10. § (2) bekezdése szerinti megállapítással és a légitársaság eltiltásával az Ebktv. 17/A. § (1) bekezdése alapján. A felperes hivatkozott az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 6. cikkére, valamint az Alaptörvény rendelkezéseire. A felperesi megítélés szerint hátrányos megkülönböztetésben részesül minden alkalommal, amikor repülön utazik, mivel a vele született tulajdonsága miatt csak olyan lábterű ülőhelyen foglalhat helyet, amiért extra felárat kell fizetnie. Ez azt jelenti, hogy azért a minimális kényelemért, ami az átlagos testalkatú utasoknak alapáron jár, számára többletdíj fizetendő. A jogellenes elkülönítés éppen azért valósul meg, mert a légitársaság a helyzetüknél fogva rászoruló személyektől követel felárat. A légitársaság a jogsértést a felperes szerint azzal valósítja meg, hogy ugyanazon felárat követeli egymástól teljesen eltérő helyzetben lévő személyektől. Megítélése szerint az alperes tévesen értelmezte a vonatkozó jogszabályi környezetet, és a felperes kérelmét is, mivel abból indult ki, hogy a jogsértést az követi el, aki az azonos helyzetben lévőket eltérően kezeli. Ezzel szemben a felperes azáltal szenved jogsérelmet, hogy a légitársaság által alkalmazott feltétel általános és semleges, mert a gyakorlata és üzletpolitikája nem teszi lehetővé az átlagon felüli testi adottságú személyek felár nélküli utaztatását.
- [3] Az alperes védiratában határozata indokai alapján a kereset elutasítását kérte.
- [4] A perbe az érintett légitársaság értesítés ellenére érdekeltként belépni nem kívánt.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A Fővárosi Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 102.K.700.470/2018/8. sorszámú ítéletében a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak. Utalt az Ebktv. 19. § (1) bekezdésére, mely szerint a jogsérelmet szenvedett félnek kell valószínűsítienie, hogy hátrány érte, s azt a sérelem elszenvedésekor rendelkezett az Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonság valamelyikével. Az alperesnek az eljárás megindításával elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes a védett tulajdonság meglétét, valamint a hátrány bekövetkezését milyen módon valószínűsítette. A Törvényszék álláspontja szerint az alperes megalapozottan állapította meg, hogy a felperes az őt ért hátrány tekintetében a valószínűsítési kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes tévesen hivatkozott az alperesi határozat jogsértő voltát állítva, hogy az Ebktv. 10. § (2) bekezdése kapcsán az alperes tévesen vizsgálta azt, hogy a légitársaság az azonos helyzetben lévőket eltérően kezelte-e. Az

alperesnek a felperes nyilatkozata alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a nagyobb lábterű ülőhelyek milyen feltételek mellett vehetők igénybe az utasok különböző csoportjai számára. A lefolytatott bizonyítás eredményeként a rendelkezésre álló adatok, tények és bizonyítékok alapján az alperes helytállóan állapította meg, hogy a légitársaság nem intézményesített olyan gyakorlatot, amely az átlagon felüli magassággal rendelkező személyek csoportja számára egy adott szolgáltatáshoz való hozzáférést korlátozta volna. A felperes által sem vitatottan ezek az ülőhelyek valamennyi utas számára, akár átlagon felüli testmagasságú, akár átlagon felüli testsúlyú, ugyanazon feltételek mellett, azonos mértékű díj megfizetése ellenében hozzáférhetőek voltak. Emiatt a légitársaság nem kezelte eltérően a felperesi védett tulajdonsággal rendelkező csoportot az átlagos magasságú fogyasztókhoz képest. A felperesi oldalon hátrány nem merült fel, mivel a szolgáltatást, amelyet a légitársaság mindenki számára azonos feltételekkel nyújtott, igénybe vette, s hátrány hiányában sem a jogellenes elkülönítés, sem közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés nem volt megállapítható.

A fellebbezés és az alperesi ellenkérelem

- [6] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megállapítását kérte. A felperes a keresetben kifejtett jogi érvelését fellebbezési előadásként is fenntartotta, kiemelve, hogy az egész eljárás során, s valamennyi beadványában azt állította, hogy a légitársaság azzal valósít meg sorozatos jogsértést, hogy eltérő helyzetben lévő személyeket kezel azonosan. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése nem csupán azzal valósítható meg, hogy azonos személyeket kezel másként a jogsértő. A légitársaság jogsértést követ el, amikor a felperes ugyanazon feltételekkel veheti igénybe a nagy lábterű ülőhelyet, mint az arra rá nem szoruló, eltérő testi adottságokkal rendelkező személy. A felperes utalt arra, hogy sem kereseti kérelmében, sem fellebbezésében nem állította, hogy eltérő feltételekkel vehette igénybe a nagy lábterű helyet. Hivatkozott arra is, hogy a jogsértés alapját jelentő egészségügyi és fizikai rászorultságot orvosszakérői bizonyítás útján lehetett volna tisztázni, s ennek az elsőfokú bíróság nem tett eleget, megsértve ezzel a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. § (1) bekezdésének követelményét.
- [7] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a fellebbezést nem találta megalapozottnak.
- [9] A Kúria elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról

szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A fellebbezés jogi érvelése döntően arra irányult, hogy az eljárás alperes, illetve az elsőfokú bíróság felperes kérelmének tényleges tartalmát tévesen azonosította, s arra nem adott választ, hogy megvalósítja-e az egyenlő bánásmód sérelmét a légitársaság azon gyakorlata, mely eltérő helyzetben lévő személyeket kezel azonosan. Ehhez kapcsolódóan arra is választ várt a felperes, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti-e, ha a testmérete alapján arra rászoruló utastól a légitársaság a nagyobb lábterű hely használatáért külön díjat igényel.

- [10] A Kúria az elsőfokú bíróság döntését és annak indokolását helytállónak tartotta, ugyanakkor az alperesi határozatban foglaltakat csak részben osztotta. Az első fokon eljáró bíróság megalapozottan rögzítette az alperesi eljárás kereteit és az ott érvényesülő nyilatkozási-bizonyítási szabályokat. E körben alapvető jelentősége van az Ebktv. 19. § (1) bekezdésének, mely szerint a jogsérelmet szenvedett fél valószínűsítési kötelezettséggel tartozik a hátrány vonatkozásában, valamint abban a tekintetben, hogy az Ebktv. szerinti védett tulajdonsággal rendelkezik. Az elsőfokú bíróság helytállónak rögzítette, hogy az alperes ebben a körben megfelelően foglalt állást, amikor arra hivatkozott, hogy felperes a valószínűsítési kötelezettségének csak részben tett eleget. A Kúria kiemeli, hogy az nem vitatható, miszerint felperes átlagostól eltérő testmérete az Ebktv. 8. § t) pontja szerint védett tulajdonságnak minősül. A Kúria megítélése szerint a védett tulajdonsággal összefüggésbe hozható magatartás -a tényállásra figyelemmel- a közvetett hátrányos megkülönböztetés körében merülhet fel fogalmilag. Ennek okát a Kúria elsősorban abban jelöli meg, hogy a légitársaság mindenki számára azonos feltételekkel biztosítja a szolgáltatását és az is ismert a szolgáltatást igénybe vevők előtt, hogy kényelmesebb, nagyobb lábterű helyért felárat kell fizetni. Ezen utóbbi ülőhelytípus igénybevétele a szolgáltatást megvásárló döntésén múlik, azt a légitársaság közvetlenül befolyásolni nem tudja.
- [11] Nagy nyomatékmal utal arra is a Kúria, hogy az Ebktv.-ben rögzített tényállások feltételeznek célzott, szándékolt magatartást is, mely hiányában az egyenlő bánásmód sérelme nem valósulhat meg. Az ügy egészében sem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a légitársaság a helyek elosztásában csupán a rendszeresített program működtetése alapján vesz részt, az utasok egyéni, egyedi jellemzőit, tulajdonságait nem ismeri, ugyanakkor arra adat nem merült fel, hogy ez a program bármilyen módon hátrányos helyzetbe hozná a felperesi testmérettel rendelkező utazókat. Az a körülmény nem jelenti, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértését bármely tényállás szerint, hogy a légitársaság saját üzleti érdekei alapján igyekszik maximalizálni a szállítható utasok számát, ha az egyébként a légiközlekedés szabályainak megfelel. A felperes olyan

szabályozást megjelölni nem tudott, amely kötelezővé tenné a légitársaság számára az átlagostól eltérő testmérettel rendelkező utasok számára kényelmesebb ülőhely biztosítását. Az kétségtelen, hogy az Ebktv. 5. § b) pontja alapján az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartása a légitársaság által lebonyolított ügyfél- és utasforgalomra is irányadó, azonban mindez csak az alperes eljárásának hatásköri alapját teremtette meg.

- [12] A Kúria nem osztotta azt a felperesi hivatkozást, miszerint a légitársaság azzal követte el az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, hogy eltérő helyzetben lévő személyeket kezelt azonosan. Az előzőek szerint a légitársaság szolgáltatásai és azok igénybevételeinek feltételei mindenki számára elérhetőek és nyilvánosak, s a perbeni esethez kapcsolódóan testméret szerinti megkülönböztetést nem tartalmaznak. A légitársaság a nagyobb lábterű ülőhelyek rendelkezésre bocsátásával megteremtette a lehetőségét az átlagostól eltérő testmérettel rendelkező személyek kényelmesebb utazásához, ugyanakkor az nem kifogásolható, hogy a szolgáltatás kényelmi jellegére tekintettel az ilyen helyet igénybe vevőktől felárat kér.
- [13] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a légitársaság nem intézményesített olyan gyakorlatot, amely az átlagon felüli magassággal rendelkező személyek csoportja számára egy adott szolgáltatáshoz való hozzáférést korlátozta volna. A Kúria hangsúlyozza azt is, hogy a felperes saját döntése a rendelkezésre álló lehetőségeken belül a nagyobb lábterű hely igénybevétele, mely minden utas számára azonos feltételekkel áll rendelkezésre. Az eljárás során olyan adat nem merült fel, hogy a légitársaság bármilyen módon elkülönítené az átlagostól eltérő testmérettel rendelkező utasokat (pl. tiltaná az átlagos lábméretű ülések használatát), vagy az ilyen utasok között valamilyen különbséget tenne a nagyobb lábterű helyek igénybevétele kapcsán.
- [14] A Kúria kiemeli, hogy a felperes által hivatkozott tényállás az eltérő adottságú személyek azonos kezelése kapcsán az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének kivételes esetét jelentheti. A perben a nagyobb számú utast érintő, általános légiközlekedési gyakorlat volt érintett, ahol a felperesi - átlagostól eltérő tulajdonság - előzetes figyelembe vételére nincs reális lehetőség. A Kúria szerint a légitársaság azzal, hogy nagyobb lábterű helyet is biztosít, az elvárható mértékig figyelemmel van az eltérő helyzetben lévő utasokra.
- [15] A Kúria rámutat arra is, hogy az elsőfokú bíróságnak a felperes által felajánlott orvosszakértői bizonyítást nem kellett lefolytatnia, mivel az az ügy eldöntésével nem hozható összefüggésbe. A felperes esetleges orvosi rászorultsága nagyobb lábterű hely igénybevételeire sem változtatna az ügy Ebktv. szerinti megítélésén, mivel az előzőek szerint a légitársaság sem közvetlen, sem közvetett hátrányos megkülönböztetést, illetőleg jogellenes elkülönítést sem alkalmazott a felperesi utaztatás során. A felperes fizikai rászorultsága a nagyobb lábterű ülés használatára

a légitársaság szolgáltatási rendje és a helyek elosztásának rendszerében nem értelmezhető, ami az egyenlő bánásmód követelményét illeti, mivel a szolgáltatási feltételek mindenki számára azonosak és objektívek. A légitársaságot a már korábban említettek szerint az utasok vonatkozásában testméret szerinti differenciálásra jogszabályi rendelkezések nem kötelezik olyan módon, hogy annak alapján a légitársaság az utasokat szándékosan, általa tudott módon megkülönböztetően kezelje.

- [16] Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján helytállóan mutatott arra rá, hogy a légitársaság nem kezelte eltérően a felperesi védett tulajdonsággal rendelkező személyeket más fogyasztókhoz képest, így az Ebktv. 10. § (2) bekezdése szerinti jogellenes elkülönítés tényállása nem állapítható meg.
- [17] Ami az Ebktv. 8. § t) pontja szerinti közvetlen hátrányos megkülönböztetést illeti, atekintetben is osztja a Kúria az elsőfokú bíróság álláspontját, mely szerint felperes hátrányt nem szenvedett, mivel a szolgáltatást előre tudott és mindenki számára nyilvános módon azonos feltételekkel vehette igénybe.
- [18] A fentiek alapján Kúria a jogszabályoknak megfelelő elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [19] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése szerinti kérelem hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.
 - [20] Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért a Kúria az arról való rendelkezést mellőzte.
- A Kúria másodfokú eljárásban is pervesztes felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezési illeték megfizetésére.
- [21] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. szeptember 11.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Kalas Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró